

om oplysningspligt for forhandlere af sådanne og om foranstaltninger mod forstyrrelse af radiomodtagning.

§ 26. Forslag om revision af loven fremsættes for folketingets senest i folketingsåret 1978-79.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Den første radioudsendelse i Danmark fandt sted i oktober 1922, da en nydannet radioklub udsendte et program over en lille privat sender i København. I den nærmest følgende tid arrangerede andre radioklubber og enkelte københavnske blade lignende udsendelser. Forsøgene medførte en stærk stigning i antallet af lyttere og dermed en øget interesse for det nye medium og dets muligheder i fremtiden. Fra flere sider fremførtes krav om, at radiofoniforholdene blev bragt ind under fastere former, og i 1925 opnåede ministeren for offentlige arbejder tilslutning fra rigsdagens to finansudvalg til, at staten forsøgsvis for en periode af 1 år overtog radiospredningen fra 1. april 1925 at regne under den forudsætning, at virksomheden finansielt kom til at hvile i sig selv, således at der ikke påførtes statskassen udgifter.

Til at lede radiofonivirksomheden nedsattes et radioråd på 38 medlemmer. Rådet omfattede repræsentanter for regering, administration, videnskab, kulturelle institutioner og den radiotekniske sagskandskab.

Den første radiospredningslov blev vedtaget det følgende år som *lov nr. 45 af 13. marts 1926*.

Loven fastlægger de grundprincipper, som alle senere radiospredningslove har bygget på.

Det fastslås, at statsradiofonien har eneret til radiospredning, at virksomheden udelukkende finansieres gennem licensafgifter fra lytterne, og at statsradiofonien ledes af et af ministeren for offentlige arbejder nedsat radioråd, der tillige bestyrer den radiospredningsfond, hvori licensmidlerne opsamles. Ifølge loven er den tekniske drift af sendestationerne henlagt under generaldirektoratet for telegrafvæsenet, men alle dettes udgifter, herunder til forrentning og afskrivning af stationerne, refunderes generaldirektoratet af licensmidlerne.

Efter loven af 1926 bestod radiorådet af 9 medlemmer, heraf 2 udpeget direkte af ministeren for offentlige arbejder, 4 udnævnt efter indstilling fra henholdsvis undervisningsministeren, den danske presses telegramudvalg, de faglige journalistorganisationer og sammenslutninger inden for radioindustrien samt 3 lytterrepræsentanter udnævnt efter indstilling af anerkendte lytterorganisationer.

En ny radiospredningslov gennemførtes i 1930 som *lov nr. 76 af 21. marts 1930*. Herved ændredes sammensætningen af radiorådet, således at rigsdagen blev repræsenteret i rådet med 4 medlemmer valgt efter reglerne i grundlovens § 45. I øvrigt blev der kun foretaget ændringer af mindre betydning.

Ved kgl. resolution af 8. august 1940 blev radiospredningssager af ikke-teknisk art henlagt under undervisningsministeriet, og denne ressortændring stadfæstedes ved *lov nr. 185 af 30. marts 1946* om radiospredning. Loven ændrede på ny sammensætningen af radiorådet, idet bestemmelsen om, at rigsdagen skulle være repræsenteret ved 4 medlemmer, erstattedes af en bestemmelse om, at hvert af de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier skulle udpege et medlem til radiorådet.

I oktober 1955 nedsatte undervisningsministeriet et udvalg med den opgave at fremkomme med forslag til en ny radiospredningslov. Baggrunden for nedsættelsen af udvalget var dels den kritik, der i årenes løb var blevet fremført imod de gældende regler for udpegelse af lytternes repræsentanter i radiorådet, dels nødvendigheden af en å jourføring af lovens bestemmelser under hensyn til, at statsradiofonien siden 1954 havde optaget en regelmæssig fjernsynsvirksomhed.

Udvalgets betænkning, som blev afgivet i oktober 1958, indeholdt udkast til en ny radiospredningslov. Efter dette udkast indgik fjernsynet som et normalt led i radioens virksomhed, underlagt dennes almindelige styrelsesorganer.

Herudover rummede lovudkastet forslag om ændring af programudvalgets sammensætning og om en ændring af institutionens navn fra »Statsradiofonien« til »Danmarks Radio«.

Endelig indeholdt udkastet regler om en ændret lytter- og seerrepræsentation i radiorådet.

Det på grundlag af udkastet udarbejdede lovforslag blev stort set uændret vedtaget af folketingets som *lov nr. 215 af 11. juni 1959 om radiospredning*.

Ved kgl. resolution af 19. september 1961 overførtes lovgivningen om radiospredning fra undervisningsministeriet til ministeriet for kulturelle anliggender.